

JYVÄSKYLÄN YLIOPISTO
UNIVERSITY OF JYVÄSKYLÄ

Tervetuloa!

Orientation: Write **good morning** in the chat in as many different languages as we know!

Kielitietoinen ja monikielinen koulu

POM johdanto, 7.10.2021

Luennot, tehtävät ja pohdinnat

Tamás Péter Szabó & Josephine Moate

tamas.p.szabo@jyu.fi josephine.moate@jyu.fi

Department of Teacher Education

Kielitietoinen polku JY:n opettajankoulutuksessa

Kielitietoinen opetus on väline kaikkien oppijoiden osallisuuden ja toimijuuden tukemiseen.

Your role on the page: Administrator

Jyväskylän yliopisto > Opettajankoulutuslaitos > Kielitietoinen polku JY:n opettajankoulutuksessa

Kielitietoinen polku JY:n opettajankoulutuksessa

INTRO

1. ASKEL: Koulun kielimaisema (Johdanto POM-opintoihin)

2. ASKEL: Minä kielenkäyttäjänä ja viestijänä (OKLV211)

3. ASKEL: Kielitietoiset käytänteet (Videoclubit, OH1 & PROpe)

4. ASKEL: Tekstityöillä tasavertaisuutta & minä kieli- ja viestintäasiantuntijana (POMM1083)

5. ASKEL: Kielet monialaisissa oppimiskokonaisuuksissa

6. ASKEL: Havainnoimassa oppijoiden kielellisiä resursseja (OH2 & PROpe)

7. ASKEL: Luokkayhteisön kielelliset resurssit opetuksessa (OH3 & PROpe)

8. ASKEL: Kielitietoinen kouluyhteisö (OH4 & PROpe)

LUE LISÄÄ

Lähde mukaan kielitietoiselle polulle!

Polun varrella perehdytään kielitietoisuuteen eri näkökulmista ja eri lähestymistapoja hyödyntäen. Klikkaa askeleita ja katso miten kielitietoisuuden teema kulkee mukana opintojen eri vaiheissa.

1. ASKEL: Koulun kielimaisema
(Johdanto POM-opintoihin)

2. ASKEL: Minä kielenkäyttäjänä ja viestijänä (OKLV211)

3. ASKEL: Kielitietoiset käytänteet
(Videoclubit, OH1 & PROpe)

4. ASKEL: Tekstitaidoilla tasavertaisuutta & minä kieli- ja viestintäasiantuntijana (POMM1083)

5. ASKEL: Kielet monialaisissa oppimiskokonaisuuksissa

6. ASKEL: Havainnoimassa oppijoiden kielellisiä resursseja (OH2 & PROpe)

7. ASKEL: Luokkayhteisön kielelliset resurssit opetuksessa (OH3 & PROpe)

8. ASKEL: Kielitietoinen koulu yhteisö (OH4 & PROpe)

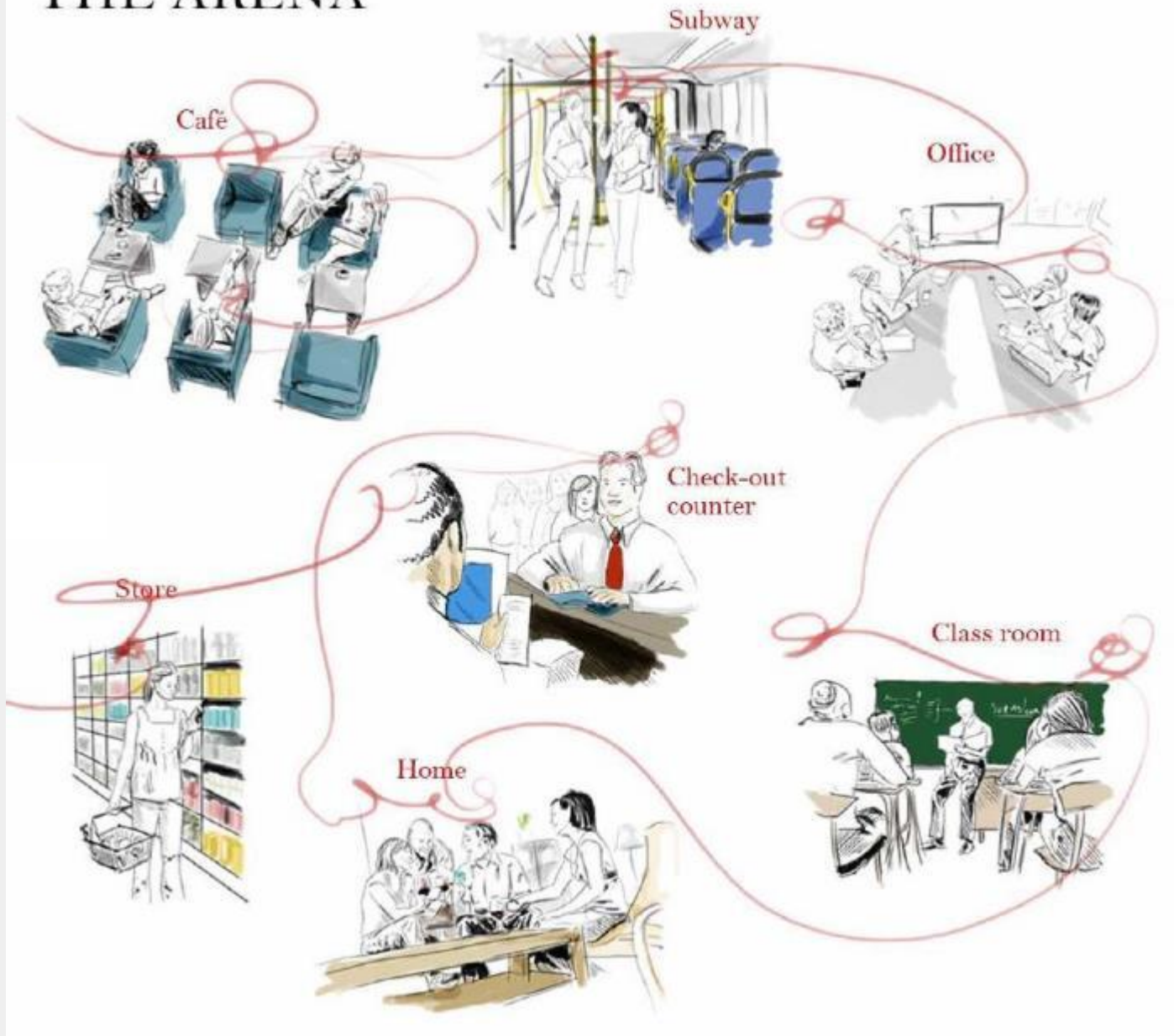

Language awareness

- How
 - language is present in education,
 - language can be conceptualised, and
 - the implications these conceptualisations have for education.
- We can approach language awareness through the material culture of schools (i.e., interaction with and through objects)

THE ARENA

- *Språkskap – Swedish as a social language* (Brendon Clark and Karl Lindemalm, eds., 2011: 2)

Existing language provision and pedagogy

- Second official language (toinen kotimainen)
- Foreign language classes (e.g. English, French, Spanish)
- CLIL provision & bilingual schools (bilingualism enriches rather than undermines overall literacy skills)

- Official languages but no registered bi- or multi-lingual

- Preparatory classes
- Heritage language education

- (Mustaparta 2015; Merisuo-Storm, 2007; Szabó et al. 2018)

From Tamás' fieldwork

Legitimizing spaces on school premises for particular languages which are deemed to be of value, while erasing others

Repertoires

- The multilingual **repertoires** of people are predominantly conceptualized and supported in terms of national languages, recognized minority languages and global languages, especially English (e.g. Nikula et al. 2010).
- The languages of unrecognized minorities are not visible nor promoted at the same time.

Dilemmas for successful education

- There are several languages spoken by pupils that are **not highly valued** in Finnish mainstream education (e.g. Nikula et al.: *Linguistic Diversity as a Problem and a Resource – Multilingualism in European and Finnish Policy Documents*, 2012)
- “**Heritage languages**” are usually taught in evening schools (voluntary participation, out of school premises; limited ownership of space)
- 2nd generation pupils not achieving the literacy and numeracy levels of Finnish peers (e.g. special issue of *Kasvatus*: ”Maahanmuuttajuus, etnisyys ja koulutus” (2017/3))

Äidinkielet 4.8.2017
Jakaumat
04.08.2017 13:45:50
Äidinkieli->Nimi:

1.	1
2. akan	2
3. albania	27
4. arabia	60
5. aramea	2
6. armenia	2
7. bengali	4
8. berberikieli	1
9. bosnia	3
10. bulgaria	2
11. burma	6
12. chin	1
13. dari	1
14. englantti	15
15. farsi	2
16. hindi	1
17. igbo	1
18. italia	2
19. karen	1
20. kayah	3
21. kazakki	1
22. kiina	2
23. kikongo, kongo	2
24. kinyarwanda	1
25. korea	1
26. kreikka	1
27. kurdi	32
28. limbum	1
29. lingala	9
30. makedonia	2

31. mandingo	2
32. mongoli	1
33. myanmar	1
34. nsei	1
35. portugali	1
36. puola	1
37. ranska	3
38. romania	1
39. somali	50
40. soranin kurdi	4
41. suomi	498
42. tamazighth	1
43. tamili	8
44. thai	4
45. tsetseeni	4
46. tuntematon	12
47. t	
48. t	
49. twi	4
50. venäjä	68
51. vietnam	28
52. viro, eesti	64
Yht.	955

unknown

Photo: © Eija Aalto

From Tamás' fieldwork

Whereas the list suggests 'one person one language', pupils perceive the presence of multiple languages within their everyday activities in a more complex and more personal way.

- Student-drawn and teacher-printed movable signs to display the names of weekdays and words of pupils' choice in several languages (here: Spanish, German and English)
- This kind of activity is not restricted to particular languages

From Tamás' fieldwork

Resources, ownership and expertise

- Speaking Finnish as an additional language is still exotic in Finland
- Children can be (but seldom are) considered **experts** of languages (e.g. Lehtonen: *Shifting roles – children as language experts*, 2017)
 - pupils taught each other e.g. to write Cyrillic, Arabic, etc.
 - a “silent” pupil with emerging Finnish skills became the most skillful and acknowledged expert of Arabic in the school community
 - teachers admitted their illiteracy in several scripts including Arabic

”With languages you can get friends”

Photo: © Voima

<http://voima.fi/artikkeli/2017/kielen-voima/>

Steps towards language aware education

- Acknowledging languages as known by pupils and their communities
- Recognising the way in which language is present within existing practices and how pupils are socialised into the use of language in particular ways
- Recognizing different languages as part of school environments

Space creation through activities

- **”Conversation among generations”** classes are examples of joint knowledge construction with parents and grandparents (example from Hungary)
- Interaction can be multilingual and/or dialectal as well.
- A tool for status management: parents contribute to school work, pupils see how skillful their peers’ (grand)parents are.

Language-friendly spaces

- It is necessary that the students contribute to the planning of their environment
 - The increased visibility should increase multilingual interaction in practice. Mere decorations are insufficient
- Photos: Kury et al. 2014. *Sprachenfreundliche Räume gestalten* [Designing language-friendly spaces]. Akademie Graz

Food for thought (1)

- How and when do you use different languages?
- What makes it easier or more difficult to use different languages?
- What is the value of being able to use different languages?

Benefits of bi- and multilingualism

- There is no cognitive penalty for children who learn and speak two languages. In fact, there are benefits. Higher degrees of bilingualism are correlated with increased cognitive abilities in such areas as **concept formation, creativity, theory of mind, cognitive flexibility,** and **understanding that printed words are symbols for language.** In addition, these children have **more advanced metalinguistic understanding** of how language works... Woolfolk (ch.2, p.56)

Why be language aware?

- Language affects how we think
- How we perceive ourselves: **hyvinvointi ja koulumenestys, kouluinto ja uupumuus**
- How we relate to others
- Which tools we use

Are we language aware already? At least language is used a lot in education, but...

- In Finland ...[b]oys are overrepresented among weak readers and girls among top readers. In Finland there are about four times as many boys among the weak readers (13%) as girls (3%) and among the top readers the respective percentages are 9% of boys and 21% of girls. Reinikainen 2012: 112-113
- Valitettavasti OECD:n Suomi-raportti vuodelta 2016 osoittaa, että Suomessa on OECD:n Euroopan maiden s...
kantaväestön nuorten koulume...

How can teachers make a positive difference?

We need to begin by recognising that...

- The language of home is one of the languages of learning (Barwell, 2016)
- But the language of school is often different – sometimes very different – from the language of home & communities (Tharp & Gallimore, 1988; Cazden, 2001)
- And the language of school becomes increasingly abstract and removed from the here-and-now (Lwin & Silver, 2014)
- And language is also used as a tool for assessment as well as learning and teaching

'Every teacher is a language teacher' (OPS, 2014)

- In **everyday** language we can say that the sun rises and sets...
- In **scientific** language we have to say that the Earth rotates on its axis as it orbits the sun.
- Different languages 'think' the world in different ways

Four ways of thinking about language

1. Language is **cultural**: it develops over time in a particular environment
2. Language is **relational**: it connects (and disconnects) people
3. Language is **cognitive**: it is a tool for thinking
4. Language is **physical**: it involves our bodies

Spoken language in education: Speaking

- **Cultural:**

- raising hands
- teacher question → student answer → teacher feedback/evaluation format common (IRF/E)
- small group student discussions

- **Relational:**

- **public:** one → many
- **authoritative:** safe or scary place to take a risk
- **purposeful:** building bridges, using and developing resources

- **Cognitive:**

- thinking involves language (as well as other modalities)

- **Physical:**

- individual voices

How to improve the use of spoken language?

1. **IDRF** (discuss)
2. Exploratory talk or dialogue

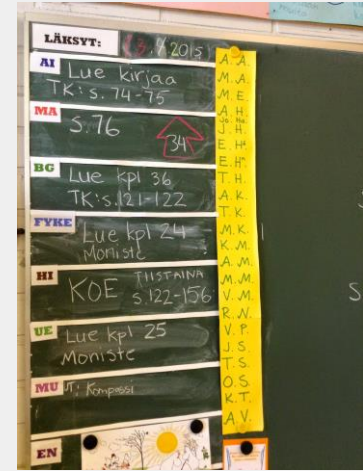

Spoken language in education: Listening

- **Physical:**
 - listening well in real-time is supported by seeing the person speaking
- **Cultural:** children learn how to listen
 - when they are interested, when there is a reason to listen
 - through practice, e.g. listening for details, instructions or the overall idea
- **Relational:**
 - Children can listen better when they feel safe and have time to 'tune in'
 - Positive relationships help children to listen better
- **Cognitive:**
 - Listening involves engaging with different perspectives, making connections
 - Listening is an active, and can be an exhausting, process

How to improve listening?

How to open a door - Finnish instructional video from 1979

Written language in education: Reading

- **Relational**
 - often learnt through a relationship (prolepsis)
 - part of becoming more aware of the surrounding world
- **Physical**
 - involves eyes and/or touch, position/posture
 - physical handling of material → digitalisation?
- **Cultural**
 - how text is valued, e.g. Finnish education textbook-based
 - how text is handled (direction of reading), sign system (letters, syllables, characters)
- **Cognitive**
 - involves engaging with an arbitrary, abstract sign system and understanding that it contains meaning

Monilukutaito

20 AIVOT OVAT IHMISEN TÄRKEIN ELIN

Aivot toimivat monipuolisemmin kuin tietokone. Aivot ovat tunteiden, ajattelun, oppimisen ja muistin keskus. Ne ohjaavat myös puhumista, näkemistä, kuulemista ja liikkumista.

Aivot, selkäydin ja hermot muodostavat hermoston

Aivojen alaosasta alkaa selkärangan sisällä oleva selkäydin, josta lähtee hermoja kaikkialle elimistöön. Hermot ovat kuin ohuita sähköjohtoja, jotka välittävät tietoja aisteista ja elimistöstä selkäyttimeen ja sieltä edelleen aivoihin. Kun näet tietä ylittäessäsi nopeasti lähestyvän auton, siitä menee tieto aivoillesi. Ne tulkitsevat tiedon ja antavat käskyn jalkojen lihaksille: "Vauhtia!"

Aivot varastoivat muistiin koko ajan tietoja näkemästäsi, kuulemastasi ja kokemastasi. Muisti ja oppiminen liittyvät silloin toisiinsa. Kun opit asioita, aivoihin muodostuu muistijälkiä. Ilman aivoja et pystyisi liikkumaan, puhumaan, ajattelemaan tai iloitsemaan.

20.1 Loistavaa! Maalivahti nappasi kaikki kiekot hankaansa. Miten hän voi ajatella niin nopeasti? Vai voiko?

1 Hermoja pitkin kulkee viestejä aisteista aivoihin.

2 Selkäydin välittää viestejä aivojen ja muiden elinten välillä.

3 Aivot ohjaavat koko elimistön toimintaa.

20.3 Hermosoluissa on haarakkeita, joiden avulla hermosolut ovat yhteydessä toisiinsa.

Hermoissa kiittää viestejä

Hermot toimivat tavattoman nopeasti. Vedät kätesi pois kuumalta levyiltä jo ennen kuin ehdit ajatella asiaa. Pyöräilyn, pallopelit ja monet muut liikkumisen taitosi olet oppinut harjoittelemalla. Myös jääkiekkomaalivaahdin ilmiömäinen kyky perustuu harjoittelemalla hankittuihin automaattisiin toimintoihin. Käsky maalivaahdin kädelle napata kiekko tulee selkäytimestä, ei aivoista. Siksi se on nopea toiminto.

20.2 Hermot ylettyvät kaikkialle kehoon. Hermostossa on hermoja, jotka ovat kuin ohuita johtoja. Niissä kulkee sähköisiä viestejä.

Comparing the reading pathways of strong and weak second grade student readers

Kuva 2. Tokaluokkalaisten hyvien lukijoiden kuvaamat lukureiitit. Lukureiitit on pelkistetty oppilaiden kuvauksien ja videolla esitetyn demonstraation pohjalta. Kuvan alkuperäinen lähde: Aavikko ym., 2016a, ss. 72–73.

21. Aivot - kehoasi ohjauskeskus

Aivot ohjaavat ajatte- lua ja suurinta osaa kehosi toiminnosta. Siksi aivoja kutsutaan ohjauskeskukseksi. Aivot lähettävät ja vastaanottavat viestejä koko ajan. Niihin tulee jatkuvasti tietoa kehosta ja ympäristöstä.

Aivot tarvitsevat paljon energiaa. Kaikista siitä ruuasta minkä syöt, neljäsosa kuluu aivojen toimintaan. Voidaan sanoa, että aivot ovat oikea energia-syöppö.

Aivojen pinta on täynnä poimuja ja uria. Noin 7-vuotiaana aivosi ovat saman kokoiset kuin aikuisella. Ne painavat noin yhden kilogramman eli yhden sokei-pu-keiri-veeran.

Kallo suojaa päätäsi. Muista siis suojata pää esimerkiksi pyörällä ajaessasi.

Miten viestit kulkevat aivoihisi? Viestit ja tiedot kulkevat aivoihisi hermosoluja pitkin. Niissä viestit kulkevat paljon nopeammin kuin ajatella.

Viesti kulkee olosuhteiden mukaan suoraan soluun kuten viestijokissa, kunnes on saavuttanut määränpään.

Tehtävät

- 1 Tutki kuvaa aivoista. Mitä erilaisia toimintoja aivot ohjaavat?
- 2 Missä tilanteissa on hyvä suojata päätä pyörällä? Miksi?
- 3 Kysy pariltasi kaksi kysymystä tekstinä.

Kuva 3. Tokaluokkalaisten tyydyttävien lukijoiden lukureiitit. Lukureiitit on pelkistetty oppilaiden kuvauksien ja videolla esitetyn demonstraation pohjalta. Kuvan alkuperäinen lähde: Aavikko ym., 2016a, ss. 72–73.

21. Aivot - kehoasi ohjauskeskus

Aivot ohjaavat ajatte- lua ja suurinta osaa kehosi toiminnosta. Siksi aivoja kutsutaan ohjauskeskukseksi. Aivot lähettävät ja vastaanottavat viestejä koko ajan. Niihin tulee jatkuvasti tietoa kehosta ja ympäristöstä.

Aivot tarvitsevat paljon energiaa. Kaikista siitä ruuasta minkä syöt, neljäsosa kuluu aivojen toimintaan. Voidaan sanoa, että aivot ovat oikea energia-syöppö.

Aivojen pinta on täynnä poimuja ja uria. Noin 7-vuotiaana aivosi ovat saman kokoiset kuin aikuisella. Ne painavat noin yhden kilogramman eli yhden sokei-pu-keiri-veeran.

Kallo suojaa päätäsi. Muista siis suojata pää esimerkiksi pyörällä ajaessasi.

Miten viestit kulkevat aivoihisi? Viestit ja tiedot kulkevat aivoihisi hermosoluja pitkin. Niissä viestit kulkevat paljon nopeammin kuin ajatella.

Viesti kulkee olosuhteiden mukaan suoraan soluun kuten viestijokissa, kunnes on saavuttanut määränpään.

Tehtävät

- 1 Tutki kuvaa aivoista. Mitä erilaisia toimintoja aivot ohjaavat?
- 2 Missä tilanteissa on hyvä suojata päätä pyörällä? Miksi?
- 3 Kysy pariltasi kaksi kysymystä tekstinä.

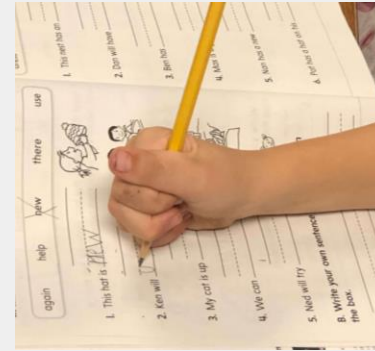
Herttovuo, P., & Routarinne, S. (2020). Monilukutaitoa oppikirjan äärellä. *Ainedidaktikka*, 4(1), 99-121.

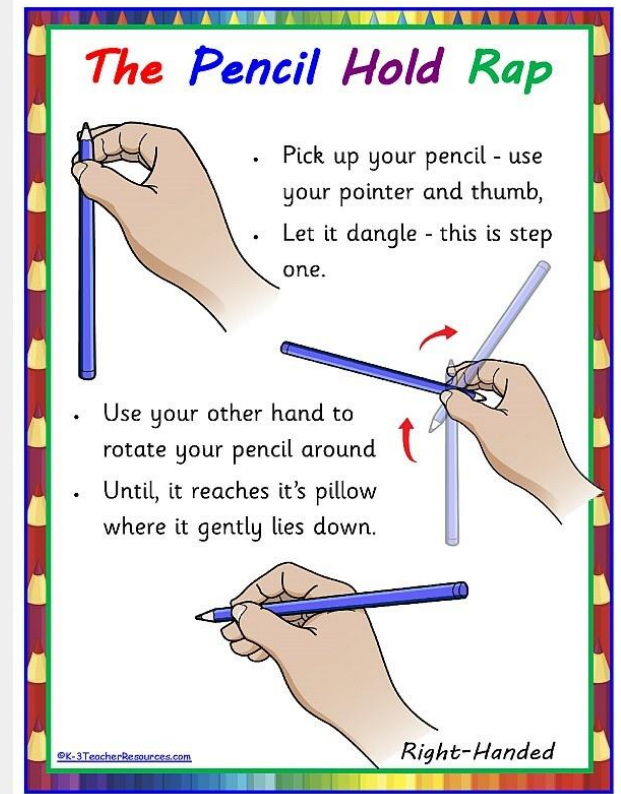
Written language in education: Writing

<https://kidsactivitiesblog.com/wp-content/uploads/2019/03/Screen-Shot-2019-03-07-at-4.00.43-PM.png>

- **Physical**
 - how to hold a pencil, typing, touching, motor skills
- **Relational**
 - increased distance to audience, need for clear expression, can be drafted, enduring
- **Cultural**
 - ‘rite of passage’, exchange of information, authority & legitimacy
- **Cognitive**
 - double processing (Vygotsky, 1978), complexity of linguistic forms to manage ideas

<https://kidsactivitiesblog.com/wp-content/uploads/2019/03/Screen-Shot-2019-03-07-at-4.00.43-PM.png>

<https://i.pinimg.com/736x/61/98/10/61981001cb60783e5f9c640d5fb792d1.jpg>

Embodied language

- Gestures are visual signs 'that contains the child's future writing as an acorn contains a future oak tree. ... writing in air, and written signs frequently are simply gestures that have been fixed' (Vygotzky, 1978:107; Vygotzky, 1986)

Inscribing inside and outside...

- “For serious students, note-taking is an indispensable cognitive tool and study technique. Creating neurocircuitry for memory and meaning through the hand-brain complex is the key to understanding the value of hand-written notes. Think twice before relying solely on your laptop ...!”
- *Hetty Roessingh is a professor of education at the University of Calgary.*
<https://www.bbc.com/worklife/article/20200910-the-benefits-of-note-taking-by-hand>

Tehtävät kotiryhmissä 1 – Alakoulun ylli

- Pohtikaa kielitietoisuutta alakoulun yllin oppitunnilla *Monikielisen oppijan matkassa* -sivuston avulla <https://monikielisenoppijanmatkassa.fi/kielitietoisuus-eri-tiedonaloilla/oppikirjatekstit/alakoulun-ylli/>
- **Pienryhmätyöskentely (3 ryhmää)**
 - Jokaiselle ryhmälle valitaan yksi sivuston tehtävistä
 - ryhmä 1 = kohdat I-II, ryhmä 2 = kohta III, ryhmä 3 = kohta IV
 - Ryhmät pohtivat sivuston tehtäviä yhdessä ja pyrkivät löytämään näihin sopivat vastaukset sekä pohtimaan tehtävää kielitietoisesta näkökulmasta
 - Lopuksi jokainen ryhmä kertoo tiivistetysti muille tehtävästään, siihen pohtimistaan ratkaisuksistaan ja siitä, minkälaisia ajatuksia tämä tehtävä herätti liittyen kielitietoiseen opettamiseen ja opettamiseen ylipäätään

Tehtävät kotiryhmissä 2 – Havainnointilomake

- Tarkastelkaa pienryhmissä Kielitietoiset luokkahuonehavainnot lomaketta
- Pohtikaa, miltä osin lomake linkittyy päivän luentoon
- Pohtikaa myös, mitkä osiot havainnointilomakkeesta laajentaa miten ymmärrätte kielitietoisuus on, mitä kuuluu siihen
- Keskustella yhdessä millä tavalla 'jokaisen opettaja on kielen opettaja' ja miten tämä lähettämistapaa voi vahvistaa jokaisen oppilaan osallistumisen luokassa ja omissa oppimisessa.

<https://peda.net/jyu/okl/koo/1.-askel-johdanto-monialaisiin-opintoihi/tullaan-tietoisiksi-moninaisuudesta-koul/kielitietoiset-luokkahuonehavainnot-lis2:file/download/693ee1286abee904f31d5a4678350dc57660c621/Kielitietoiset%20luokkahuonehavainnot%20%28Listiac%29.pdf>